

Latviešu – Lībiešu vārdnīca

**Tūrisma materiālu izstrādei,
uzziņas līdzekļu
un teritorijas iedzīvotāju
lībiskās identitātes uzturēšanai**

POLPROP-NATURA Nr. LIFE07ENV/LV/000981

VIDES MINISTRIJA

Saturs

Ievads	3
1. Lībiešu tradicionālie ēdieni un dzērieni –	
Līvōd irdizt sīemnāigad ja jūomnāigad	4
1.1. Ēdienreizes – sīemnāigad.....	4
1.2. Ēdieni (tradicionāli Kurzemei vai lībiešiem) - sīemnāigad.....	4
2. Atsevišķi vārdi	5
2.1. Augļi, dārzeni, ogas – vīļad, piškizt vīļad, mōŗad.....	5
2.2. Gatavošana.....	5
2.3. Piena produkti.....	5
2.4. Zīvis un gaļa – kalād ja vōzā.....	6
2.5. Citi.....	6
2.6. Sēnes – sēņōd.....	6
2.7. Graudaugi – tierāvīļa.....	6
2.8. Garša.....	6
2.9. Garšvielas.....	6
3.Tradīcijas un svētki – tradītsījd ja pivād	
(tradicionālā kultūra – irdi kultūr)	7
4. Ceļošanas vārdi – tīejjūodijiz nimūd	8
5. Ciemu un pilsētu nosaukumi	10
6. Mājvārdi – kuodānimūd	11
6.1. Sīkrags - Sīkrōg.....	11
6.2. Mazirbe - Irē.....	13
6.3. Mazirbe – mācītājmuižas apkārtne - Irē – pāpmōizō immōrkouŗ.....	16
6.4. Pitrags – Pitrōg.....	17
6.5. Koŗrags – Kuoŗtrōg.....	19
6.6. Saunags – Sānag.....	20
6.7. Vaide – Vaid.....	22
6.8. Kolka – Kūolka.....	23
6.9. Uŗi.....	28
6.10. Atsevišķi.....	28
7. Sasveicināšanās – tēriŗtīmi	29

Ievads

Slīteres NP teritorija ir viena no mazākās tautas pasaulē – lībiešu - lokalizācijas vietām. Lībiešu identitāte teritorijai ir svarīga, veicot marketingu apmeklētāju piesaistei:

- Lībiešu stāsti un tradīcijas jāietver tūrisma maršrutos, produktos, ēdienkartēs, suvenīros un visa veida informācijas nesējos tūristiem;
- Lībiešu vārdi jālieto māju nosaukumos - gan esošajām mājām, gan jaunceļamajām.

Šim mērķim EK Life programmas projekta POLPROP-NATURA, 2009-2012 (LIFE07 ENV/LV/000981) ietvaros LLTA „Lauku ceļotājs” ir izstrādājis šo mazo, uz ilglaicīga tūrisma attīstību orientēto Lībiešu – latviešu - lībiešu valodas skaidrojošo vārdnīcu.

Pateicamies tās autorei Ērikai Krautmanei un Tartu Universitātes emeritētajam profesoram Tītam Reinam Vītso (Tiit-Rein Viitso).

Vārdnīcas mērķis ir sniegt tulkojumu šodienas sadzīvē lietotajiem latviešu vārdiem – mājvārdiem un vietu nosaukumiem, ēdieniem, svētkiem u.c. , lai tos varētu izmantot tūrisma materiālos, teritorijas marketingā, lībiskās identitātes akcentēšanā.

Tomēr daudzi no tiem lībiski vairs nav atrodami, tāpēc tos atstājām šobrīd netulkotus. Vārdnīcas autore saka: *„Ir jāzina, kā nosaukums vēsturiski ir veidojies. Bez oriģinālrakstības, piemēram, nevar zināt, vai Virgo Košragā ir no virgō - mosties, vai no vōrgō - tīkls. Var rasties arī pilnīgi negaidīti pārpratumi, piem., Pitragā Lauļi - tagad varētu tikt tulkoti kā - dziesmas, lai gan vecais nosaukums ir Lovāļ, kas ir pilnīgi kaut kas cits. Lībiski Lovāļ-pāva vai līdzīgi Lovāš vai Lovāļš-pāva ir Labrenča diena (10. augusts). Savukārt, tagad kalendārā ir Brenčis. Kā tādu pārtulkosi? Ja Lauļus tulkotu par Brenčiem, visiem būtu jābrīnās.”*

P.s. Vārdnīca elektroniskai lejuplādei pieejama www.celotajs.lv

Jūsu Lauku ceļotājs

1. Lībiešu tradicionālie ēdieni un dzērieni

Līvōd irdizt siemnāigad ja jūomnāigad

1.1. Ēdienreizes – siemnāigad

- Brokastis – brūokst
- Pusdienas – lōinagizt
- Launags – pierrōlōinagizt
- Vakariņas – ōdōgizt

1.2. Ēdieni (tradicionāli Kurzemei vai lībiešiem) - siemnāigad

- Bukstiņbiezputra (vārīta no kartupeļiem un grūbām)
- Biezputra – sandrok
- Žograuši – sūrkaķūd
- Pankūkas – pankokīd
- Pūteli – pūtil
- Ar mizu krāsni cepti kartupeļi un brētliņas ķiploku mērcē – ōjsō ūdtōd rūšōd ja brētlizt knīplōka kaštīms
- Plucinātas cietzāvētas plekstes - ... kūjastōd liestād
- Vārītas pupas un dižrauši – kīetōd pubād ja sūrkaķūd
- Šmorēti kāposti un speķrauši – outōd nōtōd ja speksōjad
- Tēja – tēj
- Zāļu tēja – āinad tēj
- Sklandrauši, dižrauši – sūrkaķūd
- Kafija – Kaffō
- Vīns – vīn
- Alus – vōl
- Pepiņš – peppiņ (dsk. peppiņd)
- Sālīta zivs, sālīta bute, sālītas reņģes, sālīta menca, sālīta gaļa – pīkkaļā, pīkliestā, pīksijķ (par konkrētām vairākām: pīksijķōd), pīktūrska, pīkvōzā
- Strebjamā putra – rīprok
- Kūpinātas zivis – sovtōd kalād

2. Atsevišķi vārdi

2.1. Augļi, dārzeņi, ogas – vīļad, piškizt vīļad, mōŗad

- Ābols – umāŗz
- Biete – bīet
- Bumbieris – bumbīer
- Burkāns – borkōn
- Brūklenes – būolgōd
- Dilles – dillōd
- Dzēŗvenes – gāŗband
- Gurķi – gurķōd
- Kabacis – kabātš
- kālis – trink
- Kāposts – nōţōz
- Kartupelis – naggōŗz
- Ŷiploks – knīplouk
- Ŷirbis – kirb
- Ŷirsis – kiršmōŗa
- Loki – sīpōļlōkad
- Mellenes – muškōd
- Piparmētra – mātōŗ
- Plūme – plūm
- Pupas un pupiņas – pubād
- Redīsi – redīsōd
- Salāti – salāt
- Sīpols – sīpōļ
- Skābenes – apāina
- Tomāti – tomātōd
- Upenes – mustād irēmōŗad (~zustōŗ)
- Zemenes – mōšķōd
- Ziedkāposti – puţķōnōţōd
- Zirņi – jernōd

2.2. Gatavošana

- Cept – ūdō
- Kūpināt – sovtō
- Maisīt – sieggō
- Rīvēt – rīvō
- Sagriezt – īedō
- Sautēt – outō
- Žāvēt – kūjastō
- Plucināt – kīskō
- Šmorēt = sautēt – outō
- Vārīt – kīetō

2.3. Piena produkti

- Sviests – vōīdag
- Krējums – iļdžēmŗa
- Piens – sēmŗa
- Biezpiens – kuppōnsēmŗa
- Kefīrs – kefīr
- Rūgušpiens – appōnsēmŗa
- Siers – sōira

2. Atsevišķi vārdi

2.4. Zivis un gaļa – kalād ja vōzā

- Bute – liestā
- Reņģe – siļķ
- Lasis – laš
- Menca – tūrska
- Brētliņas – brētlizt (vsk. brētļi)
- Plekste = bute – liestā
- Aitas gaļa (jēra gaļa) – lambō vōzā
- Cūkas gaļa – sigā vōzā
- Liellopu gaļa – ārga vōzā, sūrjelāj vōzā
- Vistas gaļa – kanā vōzā
- Pīles gaļa – paŗ vōzā

2.6. Sēnes – sēņōd

- Gailene – kiksēņ, kikjālga
- Baravika – borāvīk
- Beka – pākā

2.8. Garša

- Sāļš – sūoli
- Salds – imābi (nesālīts), magđi (garšīgs)
- Skābs – appōn
- Rūgts – kōraz
- Ass – kibđi

2.5. Citi

- Ola – munā
- Maize – lēba
- Rupjmaize – riggilēba
- Baltmaize – vāldalēba
- Saldskābmaize – appōnlēba
- Rudzu milti – riggi jov
- Taukviela – razā
- Eļļa – eļļō
- Karsts – kīebi (paciešams), tulļi (bīstams)
- Auksts – kīlma
- Mīkla – tāigandōks
- Miza – kūoŗ

2.7. Graudaugi – tierāvīļa

- Kvieši – nizzōz
- Rudzi – riggōz
- Mieži – vōddōrz

2.9. Garšviela

- Sāls – sūol
- Cukurs – tsukkōrz
- Pipari – pippōrd

3. Tradīcijas un svētki

Tradīcijas un svētki – tradīcijas ja pīvād (tradicionālā kultūra – iridi kultūr)

- Jaungada diena – Ūdāigast pāva
- Sveču diena – Kīņķōļpāva
- Pelnu diena – Tūgōpāva
- Vastlāvji – Vastālovā
- Māras diena – Mōrīpāva
- Lielā piektdiena – Tilbrēdīg
- Lieldienas – Lejāvōtāmōd
- Vasarsvētki – Sōvpivād
- Jāņu diena – Jōņpāva
- Latvijas dibināšanas diena – Leņmō alīzpanmiz pāva
- Ziemassvētki – Taļšpivād

4. Ceļošanas vārdi

Tiejūodijiz nimūd

- Slītere aicina! – Šlītōr kutsūb!
- Slīteres nacionālais parks – Šlītōr natsionāl park
- Lībiešu krasts – Līvōd rānda
- Iepazīsti Mazirbi – Op tundōm Irē killō
- Kolkasraga aplis – Kūolka nanā kōr
- Zvēru vērošana – Mōtsālūomōd vaņtļōmi
- Apkārt Kolkasraga bākai – Kūolka bōjk immōr
- Slīteres aplis – Šlītōr kōr
- Putni Slīterē – Līndōd Šlītōrs
- Pa lībiešu ciemiem – Pids līvōd kilīdi
- Gar jūras krastu – Pids randō
- Auto – Auto
- Velo – Kōr
- Laiva – Lōja
- Ar kājām – Jālgiņ
- Lībiešu tautas nams – Līvōd rovkuodā
- Laivu kapsēta – Lōjad kālmdatarā
- Jūrskola – Mierskūol
- Kolkas bāka – Kūolka bōjk
- Kolkas baznīca – Kūolka pivākuodā
- Kolkasrags – Kūolka nanā
- Ēvažu stāvkrasts – Ēvaž kūolta
- Baltijas jūra – Sūr meŗ
- Rīgas jūras līcis – Piški meŗ
- Dzintars – Eļm
- Naktsmītne – Īekuodā
- Krogs – Krūogō
- Priede – Piedāg
- Vilkača kaps – Vīlkatōks kālma
- Mēra akmens – Mār kiv

4. Ceļošanas vārdi

Tīejūodijiz nimūd

- Mazirbes luterāņu baznīca – Irē lutār pivākuodā
- Mācītājmuiža – Pāpmoizō
- Kolkasraga vecā bāka – Kūolka nanā vanā bōjk
- Apmeklētāju centrs – Kilālizt sidām
- Veikals – Būoḡ
- Restorāns – Restorān
- Kafejnīca – Kaffōkuodā
- Atpūtas vieta – Novdōbpāika
- Aptieka – Aptēk
- Tūrisma informācijas centrs – Tūrisim informātsij sidām
- Zvejot butes – Vejjo lešti
- Šlīteres muiža – Šlīter moizō
- Nēģu zveja – Nēģōd vejjōmi
- Vētra – Tōvaz
- Saullēkts – Pāvakargimi
- Saulriets – Pāvalūojōlēmi
- Zivju grozs – Rētš
- Zvejot – Vejjō
- Vigas un kangari – Vigād ja kāngard

5. Ciemu un pilsētu nosaukumi

- Melnsils – Mustānum
- Vīdale – Vīdōļi
- Ēvaži – Ēvaž (vēsturiskais nosaukums Ārt)
- Kolka – Kūolka
- Ūši – Ūš
- Vaide – Vaid
- Saunags – Sānag
- Pitrags – Pitrōg
- Šlītere – Šlītōr
- Dūmele – Dūmōļi
- Rīga – Rīgō
- Ventspils – Vānta
- Košrags – Kuoštrōg
- Mazirbe – Irē
- Sīkrags – Sīkrōg
- Dundaga - Dūoņig

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

6.1. Sīkrags – Sīkrōg

- Alabi – Vītoli (li Alāb)
- Anbankas
- Audzes
- Baznīckalni – Pivākuodāmāg
- Benedikti
- Brikši – Brōkšā (vecais nosaukums)
- Celmupes – Kand jougūd (vecais nosaukums - Tsālmōt)
- Dzilnas – Kiļ
- Jaudas
- Jaunklāvi – Ūdklou (vecais nosaukums - Sōna)
- Jaunsmiltiņi – Ūdjōugō
- Jomi – Jūom
- Jugomegi – Upeskalni (li Jōugōmāg)
- Kāpas – Kōnka
- Kilasidami – Ciema centrs (li Kilāsidām)
- Klāvi – Klou
- Kojas – Kodes
- Œļķi – Kamanas (li Kielk)
- Œirškalni – Kiršmāg
- Līvkalni – Līvōmāg
- Lorumi – Lōrm
- Meži – Mōtsā
- Paijas – Vītoli (li Paj)
- Palmas – Palm
- Puķītes – Ēdrōm
- Roņkalni – Ilgōmāg
- Santi – Nabagi (li Saņt)
- Sīkraga Kangari – Sīkraga Pakalni (li Kāngar)
- Sīkraga Pentes – Sīkrōg Pent

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

- Sīkrāgā Vīļņi – Sīkrōg Laint
- Sprōģi – Sprūoig
- Sudrabbirzes –
- Sudrāvītoli – Ōbdizt alābōd, pajd
- Ūdri – Sagrōb
- Vīnameģi – Vīnkalni (li Vīnōmāg)
- Vītolkalni – Pajd māg
- Ziedlejas – Ēdrōm luoik

6. Mājavārdi

Kuodānimūd

6.2. Mazirbe – Irē

- Aizupes – Jougtagā
- Aizupnieki – Jougtagālizt
- Alkšņi – Liepād
- Astari
- Baloži – Palāndōkst
- Branki
- Celmi – Kāndōd
- Ceļmeistari – Tīemēstard
- Cerības – Lūotōkst
- Dolāri – Dollard
- Dzelzceļa ēka – Rōdaries kuodā
- Dzērvēnītes – Gārban
- Dzilas
- Dzintariņi – Eļmōd
- Dzintarkrasti – Eļmōrānda
- Gaujas
- Grabi
- Grāvīši – Grōvōd
- Gundegas
- Irbes – Pīkizt
- Īves – Jougūd
- Jankevici
- Jaunbunkas
- Jaunkalēji – Nūord kajājd
- Jaunkrūmiņi – Nūord pōzōd
- Jaunķesteri – Nūord kestārd
- Jaunvalgani
- Jūrmalnīeki – Rāndalizt

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

- Kalēji – Kaļājdi
- Kalmes
- Kalši – Lupatas, Skrandas (li Kāltsa)
- Kandīsi – Celmi? (li Kand)
- Kastulgi – Rasas
- Klausīņi
- Kļaviņas – Vōdōrd
- Kķesteri – Kestārd
- Lainti – Viļņi
- Leitendorfi
- Lībiešu tautas nams – Līvōd rovkuodā
- Madaras
- Mazirbes Burtnieki
- Mazirbes Dzelmes
- Mazirbes Jūrnīki – Irē miernīed
- Mazirbes Jūrskola – Irē mierskūol
- Mazirbes Lauri
- Mazirbes ražošanas zona
- Mazirbes Saulrieti
- Mazirbes – Irē
- Mazirbes Vītoli – Irē Pajdi
- Mazkalniņi – Piški mąg
- Māras Ligzda – Mōŗa piezā
- Meŗkalni – Mōtsā mąg
- Meŗmaļi – Mōtsāaigā
- Priediņi – Piedāgōd
- Roŗkalni – Rūoŗmąg
- Saulrieti
- Seppes – Meistari (cepurnieki, kurpnīeki, mucinīeki utt., arī kalēji)

6. Mājavārdi

Kuodānimūd

- Siliņi
- Skaistkalni – Knašmāg
- Skolotājau māja 2 – Opātijizt kuodā 2
- Stacijas ēka – Statsij kuodā
- Stefenbergi
- Stūrīši – Nūrka
- Sudrabkalni – Ūbdōmāg
- Sudrablīči – Ūbdōlop
- Sūniņi – Sōmal
- Taizeļi – Taizōl (vecais nosaukums)
- Tīklu šķūnis – Vōrgōd kīņ
- Tomi – Tūom (vecais nosaukums)
- Upeskalni – Jougmāg
- Upesostas – Jousadām
- Vārnukalni – Varīkšmāg
- Vecbunkas
- Vecvalgani – Vālgants (vecais nosaukums)
- Veikals „Mazirbe” – Būoņ „Irē”
- Viesturi
- Zembahi
- Zvaigznes – Tādōd

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

6.3. Mazirbe – mācītājmuižas apkārtnē – Irē – pāpmoizō immōrkouṭ

- Andrejsāti
- Apaļlauki – Immōrgouṭlimi nurm
- Aveņkalni – Ounōmōṛa māg
- Brauskas
- Krastiņi – Rānda (smilšaini pie jūras), Kūolta (šauri, var būt stāvi)
- Mācītājmuiža – Pāpmoizō
- Mežvidi – Mōtsāsīdām
- Pakalni – Kāngar
- Papardes – Papāsmōd
- Rimtas – Armi
- Strautmaļi – Ūrga aigā
- Ūbeles
- Vārpas – Pākizt
- Zemītes – Piški mō

6. Mājavārdi

Kuodānimūd

6.4. Pitrags – Pitrōg

- Aizupītes – Piški Jougtagā
- Alpi
- Avoti – Ovāt
- Censoni
- Ceriņi – Serīnōd, Klīedōrd
- Dēlnieki – Dēļak (vecais nosaukums)
- Druvas – Nūrmōd (lauki)
- Dzintari – Eļmōd
- Edrumi – Ziediņi
- Gulbji – Klūkōd
- Indriksoni
- Jaunotti
- Jaunzumbri
- Kalniņi – Piški mäg
- Kangari – Kāngaŗ (vecais nosaukums) – Pakalni
- Krēķi – Riekstroži (?putns)
- Kurgati – Kurg (vecais nosaukums) – Dzērves
- Lakstīgalas – Liegāratstājid
- Laukgāļi – Nurm tutkām
- Lauļi – Lovāļ (vecais nosaukums)
- Lejasbirzes
- Lībieši – Līvlizt
- Mārtiņsoni
- Mierkalni – Armmäg
- Nīteļi
- Pitraga Atvari
- Pitraga Irbes – Pitrōg Pīkizt
- Pitraga Jaunvalki – Pitrōg Ūdūrga

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

- Pitraga Krogi – Pitrōg Krūogō
- Pitraga Puķes – Pitrōg Puskūd
- Randi – Krastmalas
- Saknes – Jūrd
- Sapņi – Uņnāg
- Sapņukalni – Uņnāg mäg
- Saules Liedags – Pāvalķit̄z līedōg
- Sustrīņi – Upenes
- Upes – Joug
- Vecsummeri

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

6.5. Košrags – Kuoštrōg

- Anduļi – Kūkš (vecais nosaukums)
- Dzintarkrasti - Eļmōrānda
- Filmaņi
- Hudzoni
- Jaunpīlādži – Nūorpīlgōd
- Jauntilmači
- Jaunžoki
- Kinne Dīķi
- Košraga Gulbji – Kuoštrōg Klūkōd
- Košraga Pīlādži – Kuoštrōg Pīlgōd
- Košraga Silkalni
- Kuvaļi
- Kūvali - Mēnesgaismas
- Lindodi
- Maijpuķītes
- Norpiedāgi – Jaunās priedes
- Pakalni – Kāngar
- Pītagi
- Pōrand – Grīdas
- Rotkaļi
- Timači – Mats (vecais nosaukums)
- Valdamo – Baltā zeme
- Veckajakkalni
- Vinkleri
- Vīrgo
- Zīlenes – Jūoimkīzt, Unmōḡad
- Žoki – Zūokō (vecais nosaukums)

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

6.6. Saunags – Sānag

- Akācijas
- Bernšteini
- Bitnieki
- Brūklenāji – Būogōd
- Bubieri
- Dimanti – Dīmantōd
- Druvnieki
- Dzintari – Eļmōd
- Jaunpilis – Ūd nīn
- Juri
- Jūrnieki – Miermīed
- Kalnbunkas
- Kalnvietas – Māgkūož
- Krastmaļi – Rādanaigā
- Krastnieki – Rāndalizt
- Krūmiņi – Pōžō (vecais nosaukums)
- Līvzemes – Līvōmō
- Nāriņas
- Nigliņi – Bites
- Otti
- Pakalni – Kāngar
- Purvnieki – Sūonikād
- Pūpolkalni – Pūpiļmāg
- Rožlejas - Rūožluoik
- Rubeņi – Mōtūkst
- Saules – Pāvaļikki
- Saunaga Bangas
- Saunaga Pentes
- Saunaga Strautmaļi – Sānag Ūrgaaigā

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

- Straumenieki – Ōvānikād
- Strautiņi – Ūrga
- Strautmaņi – Ūrganikād
- Strēlnieki
- Taliskeri
- Tullamori
- Vasnieki
- Vecvalki – Vanāūrga (vecais nosaukums)
- Vikāri
- Zariņi – Oksād
- Zeltiņi – Kuldi
- Zemeņlauki – Mōškōnurm
- Zemtenes
- Zilītes – Tīd, Dīdōd

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

6.7. Vaide – Vaid

- Bāka „Saunags” – Bōjk „Sānag”
- Dubultvēji – Kōtkōrdiņ tūld
- Eļmi – Dzintari
- Gruntnieki
- Jaunžonaki – Ūdzūonkō (vecais nosaukums)
- Jālgabi – Pilsētnieki [Pilsētas]
- Lauri
- Lāžas – Lōz (vecais nosaukums)
- Lekši – Lōks (vecais nosaukums)
- Liepnieki – Pārnad
- Mežmaļi – Mōtsāaigā
- Mežrandas – Mōtsārānda – Meža krasti
- Mežrukši – Mōtsārotšād
- Nākotnes – Tulbizāiga
- Ozolnieki – Tōmōd
- Palāses
- Puķkalni – Puskūd mäg
- Purvziedi – Sūo ēdrōmōd
- Reņģes - Stļkōd
- Saulroči
- Saunaga Pauļi
- Vaides Priežbogi
- Vaides Priežkalni – Vaid Piedāg mäg
- Vaides Viļņi – Vaid Laint
- Veclekši – Vanālōks (vecais nosaukums)

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

6.8. Kolka – Kūolka

- Akmentiņi – Piškizt kivīd
- Albatrosi
- Arodnieki
- Ataugas
- Atpūtas – Novvōmi
- Atvari
- Austrumi – Mōgōr
- Baltrozes – Vālda rūož
- „Banga Seafood”
- Bangas, Kolka
- Baraka
- Bāka „Kolka” – Bōjk „Kūolka”
- Bērnudārzs „Rūķītis” – Lapsttarā „Pēgalpūoga”
- Bērzkalni – Kōuvōmāg
- Birznieki
- Briežkalni – Iršmāgūd
- Brigas
- Buras – Puŗŗōd
- Burtnieki
- Burulīči – Puŗŗōlop
- Centri – Sidām
- Čiekurkalni – Kābāmāg
- Dadzēni – Piškizt jukšīd, Piškizt dadžād
- Dadzīši – Jukšīd, Dadžād
- Delfīni
- Dumbrāji – Dumbōr (vecais nosaukums)
- Dzelves
- Dzintari – Eļmōd

6. Mājavārdi

Kuodānimūd

- Dzintarjūras – Eļmōmeŗ
- Dzintarkalni – Eļmōmāŗ
- Dzintarkrasti – Eļmōrānda
- Ēŗļi – Kuotkānōd
- Gaismas – Val
- Galnieki
- Gravas
- Ievnieki
- Jaunliepas – Nūorpārnad
- Jaunstamsti – Ūdtāmst (vecais nosaukums)
- Jaunupji – Ūdjouŗ
- Jugumegi – Upeskalni
- Jūras pērles – Mier eļmōd
- Jūrkraŗti – Mierkūolta (stāvi kraŗti), Mierrānda (smilŗu pludmale)
- Jūrmalas – Miernaigā
- Kaijas – Kajāŗōd
- Kalmāri
- Kalnlejas – Māŗļuoik
- Kalnupji – Māŗjouŗ
- Kapteiņi – Kaptēnōd
- Kastaņas – Kastāņpūd
- Kastari
- Katoļu baznīca – Katōļ pivākuodā
- Kāpmaļi – Kōnkaaigā
- Kāvi – Ēŗļiŗd, Engōldriek
- Kļavas – Vōŗōŗd
- Kolkas Laukŗaļi – Kūolka Nurmtutkām
- Kolkas Iuteriskā baznīca – Kūolka Iutār pivākuodā
- Kolkas pamatskola – Kūolka alliskūol

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

- Kolkas Purvziedi – Kūolka Sūoēdrēmōd
- Kolkas Rags – Kūolka Nanā
- Kolkas Rožkalni – Kūolka Rūožmāg
- Kopmītne
- Kores
- Krastnieki
- Kraujas
- Krāces
- Kristi – Kristā (vecais nosaukums)
- Krogi – Krūogō (vecais nosaukums)
- Kurši
- Kurzemnieki – Kurmōnikād
- Ūiršlejas – Kiršluoik
- Lazdas – Tarābōd
- Liandras
- Liedagas
- Liepas – Pārnad
- Līcīši – Piški lop
- Līči – Lop
- Līvi – Līvōd
- Lorenči
- Lošnieki
- Margrietiņas
- Mazā skola – Piški skūol
- Mazzelmes
- Mārsili
- Mārtiņrozēs
- Mežlauki – Mōtsā nurm
- Mežmaļi – Mōtsā aigā
- Mežparki – Mōtsā park

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

- Nomnieki – Nūomnikād
- Nordosti – Idā
- Omāri
- Oši – Sārnad
- Ozoli – Tōmōd
- Palejas
- Pastnieki – Poštņikād
- Pārupes – Jougtagizt
- Pērles – Eļmōd
- Piekūni – Kūļōd
- Pīlāgi
- Priedes – Piedāgōd
- Priesteri – Prīestōrd, Pāpīd
- Priežbogi
- Purenes
- Purvlejas – Sūoluoik
- Ragmeži
- Ratnieki
- Rīti – Ūomōg
- Roksti
- Rolandi
- Rozes – Rūožōd
- Rožlauki – Rūožnurm
- Rūtas
- Sarmas – Ārma
- Saulkrasti – Pāvakuolta (stāvs krasts), Pāvarānda (smilšu pludmalē)
- Saulrieti
- Sārnasti – Sārnōst (vecais nosaukums)
- Selgas

6. Mājvārdi

Kuodānimūd

- Sillejas
- Silnieki
- Silziedi
- Skaistkalni – Knašmāgūd
- Skolotāju māja – Opātijizt kuodā
- Smilkšēni
- Sofijas
- Spolītes
- Straumes – Ūvā
- Strauti – Ūrga
- Strautmaļi – Ūrgaaigā
- Strautnieki
- Šalkas – Ūgōmi
- Tammaņi
- Tautas nams – Rovkuodā
- Upmalas – Jougaigā
- Ūši – Ūš (vecais nosaukums)
- Vagari
- Valki
- Valkmaļi
- Vecā skola – Vanā skūol
- Vecvagari – Vanāgōr (vecais nosaukums)
- Veikals „Saulkrasti” – Būoḡ „Pāvakuolta” ~”Pāvarānda”
- Veldres
- Vētras – Tōvaz
- Vigas
- Viļņi – Laint
- Virsnieki – Pēļinikād
- Virši – Num
- Vizbuļi

6. Mālvārdi

Kuodānimūd

6.9. Uši

- Būdnieki
- Daiļarājas – Knaškīndajid
- Ēvaži
- Ūspervalki
- Medņi
- Novakari – Ōdōgi
- Pīlādži – Pīlgōd
- Smilškalni – Jōugōmāg
- Tirguslauki – Tōrgnurm
- Uši

6.10. Atsevišķi

- Vigmalas – Vigāaigā

7. Sveicināšanās

Tēriņtimi

- Labrīt! – Jōvā ūomōg!
- Labdien! – Jōvā pāva!
- Labvakar! – Jōvā ōdōg!
- Labu nakti! – Jōvvō īedō!
- Sveiks! – Tēriņtš!
- Uz redzēšanos! – Nēmiz pā!
- Visu labu! – Ammō jōvvō!
- Ar dievu! – Jumālōks!
- Paldies! – Tienū!
- Lūdzu! - Pōlaks!

Lībiešu valodas un Ziemeļkurzemes cimdu rakstu mācību materiāls. Z. Sīle „Sōnād ja kērad. Vārdi un raksti”, Rīgō, 2007